

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. november 2020
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Rune Bæk Krogh
Sagsnr.: 2020-0030-4922
Dok.: 1668806

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 119 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. oktober 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Helene Bendtsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 119 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvilke lovændringer der er nødvendige for at ændre kreditadvarsel fra at være en tilmeldings- til at blive en frameldingsordning?”

Svar:

Der er til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Social- og Indenrigsministeriet, under hvis ansvarsområde reglerne i CPR-loven om kreditadvarselsmarkering hører. Social- og Indenrigsministeriet har oplyst følgende:

”1. Efter § 29, stk. 3, i CPR-loven (lovbekendtgørelse nr. 1297 af 3. september 2020) har enhver, der er fyldt 15 år, ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få indsat en markering i CPR om, at vedkommende ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, med henblik på, at oplysning herom fra CPR kan videregives til offentlige myndigheder og private i overensstemmelse med §§ 31, 32, 38, 39 og 42.

Markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, vil kunne indgå i virksomhederens stillingtagen til, om der i et konkret tilfælde er grundlag for at yde lån eller kredit til en borger, og kan herved medvirke til at forhindre konkrete tilfælde af identitetsmisbrug.

Pr. 1. oktober 2020 er 55.921 personer registreret med en sådan markering i CPR.

2. Social- og Indenrigsministeriet lægger til grund, at spørgeren ønsker en stillingtagen til, hvilke lovændringer der er nødvendige for at ændre kreditadvarsel fra at være en tilmeldingsordning for borgere til at være en ordning, hvor borgere automatisk registreres med kreditadvarsel i CPR, således at borgeren udtrykkeligt skal framelde sig kreditadvarsel for ikke at være registreret med denne beskyttelsesoplysning i CPR.

Indledningsvist bemærkes, at en sådan ordning vil indebære et brud med det grundlæggende princip, der er gældende for alle beskyttelsesoplysninger i CPR, dvs. også for navne- og adressebeskyttelse, markedsføringsbeskyttelse og lokalvejviserbeskyttelse, at registrering heraf i CPR beror på borgerens udtrykkelige ønske herom.

En sådan ordning vil derfor kræve en ophævelse af CPR-lovens § 29, stk. 3, og indførelse af en ny bestemmelse i CPR-lovens kapitel 7 om de registreredes beskyttelse mod videregivelse af oplysninger m.v., hvor det udtrykkeligt fremgår, at der er tale

om en automatisk registreret beskyttelse, som borgeren kun kan få ophævet ved udtrykkelig anmodning herom.

Herudover vil det efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse kræve en række konsekvensændringer navnlig i CPR-lovens kapitel 10 og 12 om henholdsvis Social- og Indenrigsministeriets videregivelse af oplysninger til private og kommunalbestyrelsernes videregivelse af enkeltoplysninger m.v. til private samt i bilag 1 til CPR-loven om dataindholdet i CPR.

3. Det fremgår af de almindelige bemærkninger til det forslag til lov om ændring af CPR-loven, hvorved reglerne om kreditadvarsel blev indført (lovforslag nr. L 6, 2016-17, Folketingstidende A, side 1-13), at kreditadvarsel har været tænkt som et redskab til at undgå identitetsmisbrug i forbindelse med, at borgeren f.eks. har mistet sit pas, kørekort eller andre personlige identifikationsdokumenter og i den forbindelse er bekymret for, at dokumentet vil blive benyttet i forbindelse med identitetsmisbrug, eller har været udsat for identitetsmisbrug og nu ønsker at gøre lån- og kreditgivere opmærksomme på, at disse ikke umiddelbart skal yde lån eller kredit til personer, der udgiver sig for at være den pågældende.

Det fremgår også af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at lovforslaget bygger på frivillighed. Det vil således være frivilligt for borgerne, om de ønsker at få indsat en markering i CPR om advarsel mod kreditgivning, ligesom det vil være frivilligt for virksomhederne, om de ønsker adgang til oplysninger herom fra CPR. Ved at stille en offentlig, landsdækkende løsning til rådighed, som er enkel og sikker at benytte for såvel borgere som virksomheder, vurderes det, at den bedste effekt og udbredelse opnås.

Af lovforslagets specielle bemærkninger fremgår desuden følgende:

”Ved lovforslaget reguleres ikke, hvilken betydning en virksomhed skal tillægge en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn. Det er således op til den enkelte virksomhed at beslutte, hvilken betydning en sådan oplysning skal tillægges i det enkelte tilfælde. En markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, vil i almindelighed være et signal til virksomhederne om at udvise særlig opmærksomhed, før der ydes lån eller kredit. Herved undgår virksomhederne også at lide tab som følge af identitetsmisbrug. I mange tilfælde vil det således være relevant at afslå at yde lån eller kredit som følge af en mistanke om, at den pågældende, som ønsker lån eller kredit, ikke er den, som vedkommende udgiver sig for at være.

Lovforslaget går således ud på at stille et redskab til rådighed

for virksomhederne, som virksomhederne kan anvende i forbindelse med deres identitetskontrol forud for virksomhedernes stillingtagen til ydelse af lån eller kredit.

Yder en virksomhed lån eller kredit uden at tilgå en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, eller uden at tillægge en registreret oplysning herom betydning, vil dette dog kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om virksomheden har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med. Registrering heraf vil således også kunne være en hjælp for borgere, der f.eks. har fået stjålet pas eller andre identifikationsdokumenter, i forhold til at gøre gældende over for lån- og kreditgivere, at borgeren har været udsat for identitetsmisbrug og derfor ikke kan anses for bundet af aftaler om lån eller kredit, som andre har indgået i borgerens navn.

Registrering af markeringen vil kunne indebære vanskeligheder for borgeren selv i forbindelse med indgåelse af aftaler om lån- eller kreditgivning. Det vil i så fald kunne være relevant for borgeren at anmode om, at beskyttelsen ophæves, hvorefter borgeren på ny kan anmode om registrering heraf efter en kortere periode. Det vil imidlertid være op til den enkelte virksomhed at beslutte, om virksomheden ønsker at yde lån eller kredit, og der kan derfor tænkes tilfælde, hvor det vil være uproblematisk for virksomheden at yde borgeren kredit, selvom borgeren har fået indsat en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn. Der kan f.eks. være tale om, at borgeren har været udsat for identitetsmisbrug og efterfølgende henvender sig personligt i en lokal butik, hvor borgeren har handlet gennem mange år, med henblik på at købe en vare på kredit.”

På baggrund af lovforslagets bemærkninger finder Social- og Indenrigsministeriet, at ordningen om kreditadvarsel vanskeligt kan ændres til en ordning, hvor enhver automatisk registreres med kreditadvarsel i CPR, medmindre de har fravalgt dette. Social- og Indenrigsministeriet finder, at allerede den omstændighed, at det kan have konsekvenser for borgerens egen mulighed for at optage lån, taler imod en ordning, hvor kreditadvarsel automatisk registreres for alle borgere i CPR.”

Justitsministeriet kan supplerede oplyse, at kreditaftaleloven § 7c, stk. 1, som omhandler kreditgiverens vurdering af forbrugerens kreditværdighed, ligeledes fastsætter rammer for kreditvurderingens omfang.

Bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, gennemfører artikel 8, stk. 1, 1. pkt, i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2008/48/EF (forbruger-kreditdirektivet). Forbrugerkreditdirektivet er et totalharmoniseringsdirek-

tiv, hvilket bl.a. indebærer, at medlemsstaterne ikke kan fastsætte regler, der afviger fra direktivet. Det er således ikke muligt at fastsætte anden regulering af kreditværdighedsvurderingen, end hvad der følger af direktivet.

Det bemærkes hertil, at det følger af direktivets artikel 8, stk. 1, 2. pkt., at medlemsstater, hvis lovgivning kræver, at kreditgiveren vurderer forbrugers kreditværdighed på grundlag af en søgning i den relevante database, kan opretholde denne forpligtelse. Der findes ikke i dansk ret en sådan forpligtelse til at foretage opslag i specifikke databaser.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at det ikke vil være foreneligt med forbrugerkreditdirektivet at indføre nye nationale regler, som pålægger en kreditgiver en forpligtelse til at foretage opslag i bestemte databaser, eller som angiver, hvad der i en konkret situation kan anses for fyldestgørende oplysninger til brug for kreditværdighedsvurderingen.